

**Ostravská univerzita v Ostravě**

**Dlouhodobý záměr činnosti  
univerzity na období 2006 – 2010**



**Ostrava 2005**

# 1. Priority dalšího rozvoje Ostravské univerzity

*Motto:*

*Univerzita společnosti – společnost univerzitě*

Ostravská univerzita za dobu své krátké existence prokázala schopnost plnohodnotně se zapojit do systému vysokoškolského vzdělávání v České republice a souběžně se všemi veřejnými vysokými školami se transformovat na vzdělávací a částečně i výzkumnou instituci, schopnou plnit úkoly kladené na evropské vysokoškolské instituce. Univerzita se vymanila ze stereotypů minulého období, kdy existovala pouze jako samostatná pedagogická fakulta, a stabilizovala se ve formě vysoké školy, poskytující vzdělání v mnoha akreditovaných studijních programech a oborech, ve všech stupních vysokoškolského vzdělání, s habilitačními a jmenovacími právy ve vybraných oborech a výzkumnou aktivitou, která vznikala v podstatě na zelené louce.

Ostravská univerzita vznikla v regionu, v němž jedinou tradici společenského, přírodovědného a uměleckého vysokoškolského studia představovala pedagogická fakulta, silně v minulosti ovlivněna ideologií a nízkou kvalitou v oblasti výzkumu. Je proto přirozené, že po vzniku univerzity a jejích fakult se projevil mimořádný zájem o studium zejména těch oborů, které na Ostravsku tradičně chyběly a jejichž studium bylo možné realizovat pouze mimo Moravskoslezský kraj. V prvním období existence Ostravské univerzity bylo proto hlavním úkolem vytvořit dostatečné kapacity pro výuku těchto studijních oborů, a to převážně na Filozofické a Přírodovědecké fakultě OU, později na nově ustanovené Zdravotně sociální fakultě. Toto období bylo charakterizováno extenzivním rozvojem, neustálým výrazným převisem zájmu uchazečů o studium nad kapacitními možnostmi univerzity a hledáním nových zdrojů pro další potenciální rozvoj, a to jak v oblasti personální, tak i prostorové.

Je pochopitelné, že v tomto období charakterizovaném snahou po vytvoření určitého kritického počtu studijních oborů a studentů, které by zabezpečily plnohodnotnou existenci univerzity, nebylo vždy možné věnovat stejnou pozornost i dalším aspektům charakterizujícím moderní univerzitu v evropském pojetí. Mezi tyto základní rysy patří především úzké propojení univerzity s okolím a její vliv na transformaci okolí (regionu), řízená snaha po maximální kvalitě hlavních činností a především vytváření dostatečné velkých a kvalitních kapacit v oblasti vědy a výzkumu a jejich propojení s výukou. Nedostatek finančních zdrojů v systému českého vysokého školství nutně vedl k tomu, že nově ustavené univerzity neměly ani teoretickou možnost se v těchto ukazatelích vyrovnat již existujícím tradičním vysokým školám, které se v transformačním období nemusely tak jednoznačně zaměřovat převážně na vzdělávání, a mohly proto úspěšně rozvíjet i jiné aspekty v činnosti moderní univerzity.

Přes tento handicap se Ostravské univerzitě podařilo splnit a v mnoha parametrech překonat záměry rozvoje uvedené v *Dlouhodobém záměru OU na období 2000-2005*. Mezi hlavní výsledky tohoto období patří především:

- Výrazný nárůst počtu studentů na všech fakultách univerzity.
- Přetrvávající zájem o velkou část studijních oborů univerzity, mnohdy překračující její kapacitní možnosti.
- Vytvoření bohaté struktury nových studijních programů a oborů na všech fakultách OU, a to ve všech stupních vysokoškolského studia.

- Výrazný nárůst studentů v doktorských studijních programech, i když podíl studentů v těchto programech nadále nedosahuje úrovně tradičních vysokých škol.
- Zavedení jednotného celouniverzitního kreditního systému studia, odpovídajícího evropským standardům ECTS.
- Úspěšná transformace většiny studijních programů na model 3+2 (+3) v souladu se současným trendem rozvoje vysokého školství.
- Přední postavení Ostravské univerzity v rámci snah českých vysokých škol o využívání jiných forem výuky (distanční a kombinovaná studia, e-learning).
- Pozitivní zkušenosti Ostravské univerzity se zahraničními projekty v oblasti vzdělávání.
- Získání habilitačních a profesorských jmenovacích práv v řadě studijních oborů.
- Vytvoření kvalitního informačního zázemí univerzity, reprezentovaného nově vybudovanou univerzitní knihovnou, komplexním informačním systémem, propojujícím informace ze všech hlavních činností univerzity, a kvalitním a masivním vybavením všech pracovišť univerzity výpočetní technikou.
- Rozšíření prostorových kapacit OU vybudováním nové budovy na Hladnově a získáním areálu v Ostravě-Zábřehu.
- Vytvoření základních předpokladů pro vědeckou a tvůrčí činnost, získání výzkumného záměru v prestižní kategorii „A“.

Přes tyto nesporně pozitivní výsledky, kterých Ostravská univerzita dosáhla v uplynulém období, nelze automaticky předpokládat, že další vývoj univerzity by měl být pouze pokračováním, případně rozvíjením těchto trendů. S postupným propojováním českého vysokého školství s evropským vzdělávacím prostorem, s postupující globalizací v mnoha oblastech činnosti a především s neustále intenzivnějšími procesy otevírání se vnějším podnětům a s narůstáním vzájemné konkurence dochází nutně ke změně tradičního modelu univerzity. Tento humboldtovský model, založený na relativně nezávislé a akademicky svobodné činnosti, a to jak v oblasti vzdělávání, tak především výzkumu, umožňoval založit orientaci univerzity na zájmech a kvalifikaci akademického sboru univerzity, často bez ohledu na vnější potřeby celé společnosti. Tento přístup přinášel úspěch v době, kdy vysokoškolské vzdělání bylo převážně exkluzivní záležitostí, kdy pojem konkurenceschopnost nebyl jedním z klíčových atributů vysokoškolského systému vzdělávání a kdy reálná uplatnitelnost výsledků činnosti vysokých škol (jak ve vzdělávání, tak především ve výzkumu) nebyla jedním z klíčových měřítek úspěšnosti. Univerzita nového moderního pojetí již nebude takto absolutně svobodná a nezávislá. Bude muset mnohem více reflektovat potřeby společnosti, otevírat se vnějším podnětům a flexibilně reagovat na měnící se vnější podmínky.

Na základě provedené analýzy musí hlavní principy budoucího úspěšného vývoje Ostravské univerzity reflektovat změny vzdělávacího prostoru v ČR, které popisují následující charakteristiky:

- Intenzivní rozvoj **konkurenčního prostředí**, projevující se mj. vzájemnou konkurencí vysokých škol jak v oblasti získávání studentů, tak i v oblasti finančních zdrojů, a to veřejných i soukromých. Hlavními kritérii pro úspěšnost v tomto konkurenčním prostředí bude schopnost získat dostatek studentů a vytvořit podmínky pro úspěšné ukončení jejich studia, schopnost propojit vzdělávací a kvalitní výzkumnou činnost a schopnost podílet se na preferovaných oblastech výzkumu, a to i na mezinárodní úrovni. S tím souvisí i schopnost získat a udržet dostatek kvalifikovaných odborníků.

- Zavádění dimenze **kvality** jako nezbytné součástí hodnocení činnosti vysokých škol, umožňující jejich stratifikaci, napomáhající orientaci studentů při volbě vysoké školy a poskytující podklady pro získávání zejména veřejných zdrojů. S tím souvisí i zvýraznění hodnoty výstupních parametrů vysoké školy nad parametry vstupními při komplexním posuzování činnosti vysokých škol.
- Budování univerzit jako špičkových **výzkumných pracovišť** aktivně propojujících základní a aplikovaný výzkum, aktivně zapojených do systému mezinárodní spolupráce v oblasti vědy a výzkumu a schopných podílet se na transferu nových technologií a výsledků výzkumu.
- Rozvoj **internacionalizačních procesů** v systému evropského i světového vysokého školství, spočívající především v otevřenosti a vzájemném uznávání a vytváření společných studijních programů, v podpoře mobility studentů a akademických pracovníků a ve využívání všech aktivních forem mezinárodní spolupráce.
- Výrazné rozšiřování působnosti univerzit v systému **celoživotního učení**, zaměřeného na všechny věkové kategorie.

Je pochopitelné, že jednotlivé univerzity v České republice mají odlišné počáteční podmínky pro naplnění těchto principů. Od budoucího vývoje však nelze očekávat, že bude nadále respektovat tyto odlišnosti a tolerovat méně kvalitní chování v rámci uvedených principů. Budoucí směry rozvoje Ostravské univerzity je proto nutno stanovit takovým způsobem, aby v maximální míře respektovaly tyto principy a vytvořily potenciál pro dlouhodobý rozvoj.

Vzhledem k těmto skutečnostem a v souladu s provedenou analýzou silných a slabých stránek, příležitostí a ohrožení bude Ostravská univerzita svůj další rozvoj v období let 2006–2010 realizovat podle následujících priorit:

### **Priorita 1**

**Chceme, aby si Ostravská univerzita zachovala a dále rozvíjela dostatečný potenciál pro vytváření a pro kvalitní realizaci širokého spektra studijních programů a oborů v bakalářském i navazujícím magisterském stupni a ve vybraných oborech i ve stupni doktorském, a to v poměru odpovídajícím průměrným hodnotám na českých VŠ.**

Budeme vytvářet takové prostředí na univerzitě, které umožní efektivní součinnost fakult při tvorbě multidisciplinárních a modulárních studijních oborů ve všech formách studia.

### **Priorita 2**

**Chceme, aby si Ostravská univerzita v rámci Moravskoslezského kraje upevnila a dále rozvíjela dominantní postavení v oblasti společenskovědného, přírodovědného, zdravotnického a uměleckého vzdělávání.**

V souladu s tím bude naším cílem jak rozšíření nabídky atraktivních studijních oborů, tak i zvýšení vědecké a tvůrčí činnosti v těchto oblastech. Při zabezpečování tohoto cíle budeme spolupracovat s ostatními VŠ v regionu.

### **Priorita 3**

**Chceme, aby byla Ostravská univerzita vnímána ve vybraných oborech i jako výzkumná univerzita, splňující mezinárodní kritéria, tj. s bohatou grantovou aktivitou, aktivní mezinárodní spoluprací a publikační činností.**

Naší snahou proto bude specifikace, koncentrace i finanční podpora rozvoje výzkumných aktivit splňujících tato kritéria. V souvislosti s tím budeme usilovat o zahájení nových a perspektivních výzkumných programů, a to i formou získání nových řešitelských týmů a kapacit. Výuka v magisterských a doktorských programech musí být v souladu se specifickým výzkumem a vést k tvůrčímu zapojení studentů. K tomu bude nutné přehodnotit kvalitu, rozsah a kapacity vědecko-výzkumné činnosti na jednotlivých pracovištích.

#### **Priorita 4**

**Chceme, aby se Ostravská univerzita stala respektovaným centrem celoživotního vzdělávání, zvláště pro Moravskoslezský kraj, aby mohla v širokém spektru poskytovat krátkodobé i dlouhodobé kurzy s inovačním, specializačním či rekvalifikačním obsahem.**

Budeme vytvářet organizační, metodické a finanční podmínky pro další rozšiřování nabídky kurzů celoživotního vzdělávání. Tuto nabídku budeme vytvářet ve spolupráci s Úřadem práce v Ostravě a Krajským úřadem Moravskoslezského kraje tak, abychom napomohli snížit nezaměstnanost v ostravském regionu.

#### **Priorita 5**

**Chceme, aby Ostravská univerzita byla schopna pružně reagovat na požadavky vnějšího prostředí a dokázala podněcovat iniciativy, které ovlivní život nejen v regionu, ale i v širším zázemí ČR a v sousedních zemích.**

Budeme usilovat o to, aby se OU stala otevřenou institucí, která naslouchá okolnímu prostředí a dokáže svým odborným a personálním potenciálem zhodnotit události a jevy ve společnosti, aby se stala kooperujícím společenstvím, které bude schopné analyzovat, zhodnocovat a rozvíjet podněty regionu, státu, integrované Evropy i globalizujícího se světa.

#### **Priorita 6**

**Chceme, aby se Ostravská univerzita stala ve vybraných oborech atraktivní školou pro zahraniční studenty a respektovaným partnerem při tvorbě mezinárodních studijních programů a řešení výzkumných projektů.**

Budeme proto podporovat rozšíření nabídky studijních oborů s výukou v cizích jazycích a vytvářet hmotné, komunikační a sociální podmínky pro přijímání zahraničních studentů, pedagogů, umělců a vědců. Rozšíříme také kapacity pro výuku českého jazyka pro zahraniční uchazeče o studium v češtině.

#### **Priorita 7**

**Chceme trvale podporovat profesní a osobnostní rozvoj akademických i neakademických pracovníků formou nabídek specifických kurzů (jazykových, manažerských aj.) a poskytováním tvůrčího volna.**

K tomuto cíli zajistíme dostupnost a přenos klíčových informací, posílíme rozdělení kompetencí a zaměříme se na zvýšení role odpovědnosti v rámci akademických činností.

## 2. Strategické cíle Ostravské univerzity v jednotlivých oblastech činnosti

Strategické cíle ve vzdělávací, vědecké a umělecké tvůrčí činnosti Ostravské univerzity na období 2006 – 2010 navazují na Dlouhodobý záměr OU z období 2000 – 2005. Při jejich formulaci byly dále respektovány závěry vyplývající z Dlouhodobého záměru MŠMT a dalších materiálů zabývajících se na vládní úrovni vzděláváním, vědou a výzkumem (Konceptce reformy vysokého školství, Národní politika výzkumu a vývoje ČR na léta 2004–2008 atd.) a rovněž závěry, které vyplývají z mezinárodních dohod, tj. zejména z Boloňského, Lisabonského a Bergenského procesu.

Hlavní priority Ostravské univerzity, stanovené v předchozí části, představují základní rámec pro činnost univerzity v následujících letech. Tento rámec se stává hlavním směrem další činnosti nejen univerzity jako celku, ale je určující i pro činnost fakult a ústavů. To vyžaduje mj. ztotožnění se s těmito cíli a vysokou úroveň komunikace mezi jednotlivými subjekty. Zcela nezbytným předpokladem je, aby strategické cíle univerzity, vycházející z hlavních směrů rozvoje, byly stanoveny *reálně*, s ohledem na skutečné možnosti univerzity a jejího okolí. Jen takto postavené cíle získají skutečnou podporu těch, kteří je mají realizovat, a nebudou tak znamenat jen prázdnou proklamaci. Jednotlivé strategické cíle budou v časovém období šesti měsíců dále rozpracovány na taktické úkoly, a to jak na univerzitní, tak i na fakultní úrovni. Tyto úkoly již budou představovat konkrétní kroky umožňující co nejlépe za současného stavu univerzity splnit stanovené strategické cíle. Na rozpracování těchto úkolů se budou podílet všechny fakulty a vedení univerzity, včetně akademických senátů a vědeckých rad.

V rámci tohoto Dlouhodobého záměru konkretizujeme hlavní strategické cíle v jednotlivých oblastech naší činnosti následovně:

### 2.1 Vzdělávací činnost

Vzdělávací činnost ve všech stupních akreditovaných studijních programů bude nadále představovat hlavní činnost univerzity. Strategické cíle Ostravské univerzity pro období 2006–2010 v této oblasti činnosti budou zaměřeny na realizaci priorit univerzity a vytvoření takových podmínek, které umožní poskytovat vysokoškolské vzdělávání v souladu s očekávanými trendy. Současně bude naším cílem dosáhnout takového poměru mezi bakalářskými, magisterskými a doktorskými programy a obory, který odpovídá průměrné hodnotě tohoto ukazatele v rámci českých vysokých škol.

**2.1.1** *Vytvoříme širokou nabídku bakalářských studijních oborů založených na principu multidisciplinarity a modularity, které umožní posunout rozhodnutí studenta o svém odborném zaměření do druhé poloviny bakalářského studia. Pro tyto účely budeme využívat především kombinací přírodovědných, společenskovedních a zdravotnických oborů.*

**2.1.2** *Na jednotlivých fakultách vytvoříme síť nových samostatných navazujících magisterských studijních oborů, které budou schopny v hlavních oblastech pokrýt*

*požadavky na specializované magisterské obory těch absolventů multidisciplinárních bakalářských oborů (viz cíl 2.1.1), kteří chtějí pokračovat ve studiu.*

- 2.1.3** *V závislosti na termínech reakreditací provedeme optimalizaci zejména bakalářských, případně magisterských studijních programů a oborů s cílem profilovat jednotlivé fakulty a univerzitu a ve snaze snížit objem povinné a pasivní výuky, minimalizovat roztržitost struktury kurzů jednotlivých oborů a v maximální míře využít kurzů a modulů ostatních fakult. Souběžně s tím vytvoříme podmínky pro rozšiřování možností samostatného a aktivního studia studentů.*
- 2.1.4** *V rámci studijních předpisů a při organizaci studia vytvoříme takové podmínky, aby se studium na OU stalo v maximální míře průchozí. Tím vytvoříme podmínky pro možnou změnu odborné orientace studenta ještě v průběhu studia, a tak současně snížíme počet těch studentů, kteří neúspěšně ukončí studium.*
- 2.1.5** *V souladu se současnými trendy ve vysokoškolském vzdělávání se v následujícím období zaměříme na kvalitu vzdělávacího procesu. Ostravská univerzita zavede v období 2006-2008 standardní metodiky pro komplexní posuzování kvality přípravy a realizace studijních programů a oborů, založené jak na kvalitativních, tak i kvantitativních ukazatelích. Současně vytvoříme systém pro pravidelné vyhodnocování těchto ukazatelů v rámci systému řízení a financování univerzity a jednotlivých fakult.*
- 2.1.6** *Budeme maximalizovat nabídku atraktivních, zejména doktorských studijních programů a oborů v cizím jazyce s cílem zvýšit počty zahraničních studentů studujících na naší univerzitě. Současně budeme vytvářet vhodné podmínky pro pobyt těchto studentů.*
- 2.1.7** *Nové studijní programy a obory všech stupňů budeme vytvářet důsledně na základě komplexního posouzení možných efektů těchto programů, včetně srovnání předpokládaných výnosů a nákladů. Zavedeme systém univerzitní interní evaluace nových studijních programů založený na standardních ukazatelích kvality, efektivity, potenciálního zájmu a očekávaných přínosů. Tento systém využijeme i pro interní evaluaci stávajících studijních programů s cílem mj. postupně ukončit činnost těch programů, které těmto parametrům dlouhodobě neodpovídají.*
- 2.1.8** *Důsledně zavedeme systém učitelského vzdělávání založený na bakalářských dvouoborových studijních oborech (s volitelnými větvemi pro případné pedagogické vzdělávání) a následné magisterské učitelské specializaci v souladu se strategií MŠMT.*
- 2.1.9** *Ostravská univerzita bude i nadále vytvářet podmínky pro zvyšování počtu studentů. Při přijímání nových studentů však budeme respektovat limit navýšení financovaný v rámci státní dotace. Studenty nad tento limit budeme přijímat převážně do placených forem celoživotního vzdělávání, realizovaných v rámci akreditovaných studijních programů s možností následného přijetí do prezenční formy studia. Univerzita vytvoří vnitřní pravidla pro přijímání nových studentů v jednotlivých oborech tak, aby byl zajištěn rozvoj všech perspektivních studijních programů.*

- 2.1.10** *Prohlubováním spolupráce s Fakultní nemocnicí s poliklinikou v Ostravě-Porubě budeme dále zkvalitňovat zázemí pro realizaci studijních programů nelékařských oborů na Zdravotně sociální fakultě OU v souladu s požadavky zákona č.96/2004 Sb., a to především v praktické části výuky.*
- 2.1.11** *Budeme nadále prosazovat akreditaci atraktivních studijních programů a oborů v kombinované a distanční formě s využitím prvků e-learningu. Budeme unifikovat a optimalizovat procesy realizace těchto forem výuky. V oblasti e-learningu a distančních forem výuky chceme být jednou z předních univerzit v ČR.*
- 2.1.12** *Přístupem ke studentům, organizací studia a kvalitou studijních předpisů vytvoříme takové podmínky, aby co největší část studentů měla možnost studium úspěšně ukončit, a to při zachování jeho kvality. Cílem je dosáhnout co nejpříznivějšího poměru mezi vstupními a výstupními parametry univerzity.*
- 2.1.13** *Univerzita za využití e-learningových opor a distanční vzdělávací technologie (LMS systém) rozvine za určitých pravidel (organizační, ekonomická, administrativní) koordinovanou realizaci kurzů (krátkodobých, dlouhodobých) tak, aby mohla zvláště využít možnosti zákona pro přijetí studentů vzdělávajících se za úplaty v rámci aktivit celoživotního vzdělávání následně do prezenčního studia.*
- 2.1.14** *Budeme rozšiřovat nabídku vzdělávání v akreditovaných studijních programech pro zdravotně postižené studenty. S touto nabídkou chceme být jednou z předních univerzit v ČR.*
- 2.1.15** *Univerzita vytvoří organizační jednotky, které zlepší komunikaci, koordinaci přípravy a realizaci kurzů celoživotního vzdělávání v rámci univerzity a zajistí informovanost veřejnosti.*
- 2.1.16** *Univerzita v koordinaci s krajským úřadem inovuje a rozšíří dosavadní systém postgraduálního vzdělávání učitelů.*
- 2.1.17** *Univerzita bude nadále zajišťovat a dále rozšiřovat nabídku kurzů v rámci Univerzity třetího věku.*

## **2.2 Vědecká, výzkumná a umělecká činnost**

Ostravská univerzita nemá dlouhou tradici v oblasti vědecké a výzkumné činnosti a v současných podmínkách je velmi obtížné tento nedostatek nahradit a stát se konkurencí tradičním vysokým školám v ČR. Přes tento handicap daný způsobem vzniku univerzity musíme využít všechny možnosti k tomu, aby naše univerzita byla vnímána jako univerzita produkující kvalitní výzkum, s kvalitním vědeckým zázemím (odpovídajícím dikci zákona) pro zabezpečení studijních programů všech stupňů. Pro realizaci tohoto cíle však máme jen omezené zdroje, které proto musíme efektivně a účelně využívat. To ve své podstatě znamená, že výzkumná činnost se v rámci univerzity musí stát **předmětem řízení** tak jako ostatní činnosti a musí tímto způsobem být i financována. Je nadále neúnosné, aby výzkumná činnost byla roztržštěná, bez jasně stanovených a reálných záměrů a založená převážně na individuálních přáních a představách jednotlivých pracovníků. Za klíčové aspekty při



rozhodování, která vědecká a výzkumná činnost na univerzitě bude podporována, budeme považovat následující dvě kritéria:

- Kvalita výzkumu hodnocená podle mezinárodně srovnatelných kritérií, tj. bohatá a úspěšná grantová aktivita, aktivní mezinárodní spolupráce a publikační činnost a aktivní doktorské programy.
- Existence specifického výzkumu propojeného s realizací magisterských a doktorských studijních programů, včetně aktivní účasti studentů na tomto výzkumu.

Výzkum, který bude splňovat alespoň jedno z těchto kritérií, bude na Ostravské univerzitě plně podporován a budou pro něj vytvářeny takové podmínky, aby mohl být dále rozvíjen. Výzkumné činnosti, které nebudou splňovat žádné z uvedených kritérií, mohou být nadále provozovány pouze v rámci individuálních výzkumných grantů jednotlivých pracovníků.

Jako nedílnou součást tvůrčí činnosti pracovníků a studentů Ostravské univerzity chápeme i oblast umělecké tvůrčí činnosti, která velmi výrazně přispívá svými výsledky k vnímání OU jako významného centra umělecké činnosti v ostravském regionu.

**2.2.1** *V období následujících pěti let chceme dosáhnout toho, aby Ostravská univerzita měla stabilizovaný a plně funkční systém projektů mezinárodně uznávaného výzkumu zabezpečovaných výzkumnými týmy s dostatečnou erudicí a kapacitou, s mezinárodně uznávanými výsledky, tj. publikační a grantovou aktivitou a aktivními doktorskými programy. Tyto projekty musí být převážně financovány z prostředků pro vědu a výzkum. Pro přípravu těchto projektů vytvoříme vhodný systém finanční a organizační podpory, včetně modifikace interní grantové agentury.*

**2.2.2** *Zabezpečíme, aby všechny magisterské a doktorské studijní programy akreditované na univerzitě byly podporovány specifickou výzkumnou činností a aby se na této vědecké činnosti podílelo co nejvíce studentů. Zpracujeme statut a hodnotící kritéria této specifické výzkumné činnosti. Vytvoříme průběžný systém hodnocení výzkumné činnosti a jejího organizačního začlenění do systému vnitřního financování univerzity.*

**2.2.3** *Budeme aktivně podporovat vznik a rozvoj doktorských studijních programů a budeme usilovat o výrazné navýšení počtu studentů v těchto programech. Pro splnění tohoto cíle vytvoříme stimulační prostředí, významně podporující doktorské programy. V souvislosti s tím se zaměříme rovněž na zvyšování úspěšnosti a kvality studia v těchto programech, a to včetně stimulačních faktorů pro školitele a zpřísnění činností oborových rad.*

**2.2.4** *Budeme aktivně podporovat rozvoj habilitačních a jmenovacích práv a s tím související kvalifikační růst pracovníků univerzity. Cíleně budeme usnadňovat zahájení těchto řízení zejména u mladších pracovníků poskytováním tvůrčího volna a využitím jiných pobídkových faktorů. Individuální kvalifikační rozvoj pracovníků univerzity však podřídíme rozvojovým záměrům univerzity a jejich fakult, mj. vytvořením odborně systemizovaných míst docentů a profesorů na jednotlivých katedrách tak, aby to odpovídalo záměrům ve výuce a výzkumu na těchto katedrách.*

**2.2.5** *V souladu s rozvojem tvůrčích činností na OU budeme rovněž podporovat umělecké činnosti.*

## **2.3 Vztahy s okolím, zahraniční kontakty**

Vzhledem k rychle postupujícímu zapojování českého vysokého školství do evropského vzdělávacího prostoru a s ohledem na postupující globalizaci, ale především vzhledem k neustále intenzivnějším procesům směrem k otevírání se univerzity vnějším podnětům jsou jednou z nejdůležitějších priorit Ostravské univerzity vztahy s okolím a zahraniční kontakty. Univerzita se musí jako respektovaný partner aktivně zapojit do řešení všech závažných problémů regionu. Tradiční, úzce zaměřené aktivity zaměřené především do oblasti vzdělávání učitelů je nutné rozšířit i do oblasti sociálních, rekvalifikačních a multikulturních činností, ve kterých má univerzita v regionu význačné postavení.

V oblasti zahraničních vztahů budeme dále podporovat především mobility studentů a učitelů a intenzivněji implementovat získané zkušenosti a poznatky do činnosti univerzity. Ke zvýšení kvality výuky by mělo napomoci i větší zapojení do tvorby mezinárodních studijních programů. V oblasti vědy a výzkumu je potřebné, vzhledem k velikosti výzkumných kapacit univerzity, zvýšit výrazným způsobem zapojení jak akademických pracovníků, tak i studentů do řešení mezinárodních výzkumných projektů. Daleko intenzivněji musíme využít výhodnou polohu na pomezí jazykově blízkého Slovenska a Polska pro podstatné prohloubení spolupráce s VŠ uvedených zemí.

**2.3.1** *Vytvoříme kvalitní komunikační strategii univerzity umožňující jak prezentaci výsledků univerzity ve všech hlavních činnostech, tak i vytváření pozitivního uceleného obrazu univerzity v regionu. Naším záměrem bude, aby se univerzita cíleně a iniciativně vyslovovala ke všem závažným problémům týkajícím se života v regionu a podílela se tak na jejich řešení.*

**2.3.2** *Budeme dále rozšiřovat mobility studentů a učitelů s cílem vytvořit podmínky pro podstatné rozšíření účasti akademických pracovníků a studentů v mezinárodních výzkumných a rozvojových projektech. Za tím účelem vytvoříme podmínky pro administrativní podporu pracovníků, kteří o uvedené projekty budou žádat.*

**2.3.3** *Pro posílení zájmu zahraničních studentů o studium na OU budeme dále rozšiřovat nabídku programů s výukou v cizích jazycích a budeme vytvářet hmotné, komunikační a sociální podmínky pro přijetí zahraničních studentů, učitelů a výzkumných pracovníků. Pro podporu studia zahraničních studentů v češtině rozšíříme v závislosti na zájmu zahraničních studentů činnost Centra jazykové přípravy cizinců Ostravské univerzity.*

**2.3.4** *Budeme usilovat o vyšší podíl zástupců univerzity v komisích a dalších orgánech s působností jak v rámci regionu, tak i ČR s cílem zvýšit možnost aktivně se podílet na tvorbě důležitých materiálů a rozhodnutí.*

## **2.4 Obecné podmínky pro činnost, řízení, rozvoj**

Pro realizaci převážné většiny cílů deklarovaných ve výše uvedených kapitolách bude nutné vytvořit odpovídající finanční, organizační a eventuálně prostorové zabezpečení. To bude vyžadovat provedení hluboké analýzy organizační struktury, rozpočtových pravidel, využití

stávajících prostorových kapacit atd. a hledat zdroje pro realizaci uvedených opatření především v oblasti vnitřních rezerv. Teprve potom musíme v případech, kdy naše vnitřní rezervy budou nedostatečné, urychleně hledat pro zajištění našich cílů vnější zdroje. Je třeba přiznat, že především v oblasti finanční zdrojů se nám, mimo státní rozpočet, nedaří tyto zdroje významně diverzifikovat.

Další významným faktorem v oblasti řízení je efektivita procesů, které jsou s řídicí činností spojeny. I když v této oblasti jsme úpravou rozpočtových pravidel dosáhli výrazného pokroku, je nutné v optimalizaci všech řídicích procesů a zvyšování kvality poskytovaných služeb dále pokračovat.

*2.4.1 Vytvoříme systém vnitřního rozdělování rozpočtu univerzity, který umožní a bude podporovat vzájemnou kooperaci jednotlivých fakult při vytváření a realizaci multioborových studijních programů a zamezí vytváření duplicit a neefektivního využívání kapacit. Současně tento systém bude reflektovat i interní kvalitativní ukazatele v oblasti vědy a vzdělávání. Uvedený systém musí umožnit i nové rozdělování finančních prostředků pro vědu a výzkum, podporující strategické cíle v této oblasti.*

*2.4.2 Budeme vytvářet vhodné podmínky pro studium zahraničních studentů, a to jak v oblasti organizace jejich studia, tak i v oblasti jejich ubytování a s tím spojených služeb. Provedeme (případně zahájíme přípravu) rekonstrukci části ubytovacích kapacit univerzity pro potřeby těchto studentů a vytvoříme ucelený systém práce s těmito studenty, řízený centrálním útvarem univerzity.*

*2.4.3 Nadále budeme prosazovat další rozvoj a využívání komplexních informačních systémů při řízení univerzity. Vytvoříme standardy pro posuzování kvantitativních a kvalitativních ukazatelů v hlavních činnostech univerzity propojené s těmito informačními systémy, podpoříme s tím související proces průběžného hodnocení těchto parametrů. Parametry efektivity budou postupně zaváděny do všech rozhodovacích procesů univerzity.*

*2.4.4 Zvýšíme informovanost univerzity o výsledcích v hlavních činnostech. Zavedeme systém práce s absolventy, umožňující vyhodnotit jejich úspěšnost na trhu práce, případně zohlednit jejich názory při hodnocení kvality studijních programů. Budeme více reflektovat potřeby hlavních zaměstnavatelů v regionu za účelem možného rozvoje a modifikace studijních oborů.*

*2.4.5 Univerzita provede důslednou analýzu svých prostorových kapacit, zaměřenou především na skutečnou vytiženost výukových prostor. Cílem je dosáhnout takového stavu, aby jednotlivé fakulty a ústavy měly stejnou příležitost pro realizaci svých rozvojových záměrů v oblasti studijních programů a aby všechny prostory univerzity byly využívány efektivně. Organizační uspořádání univerzity ve formě fakult a jemu odpovídající rozdělení prostorových kapacit nemůže být důvodem pro neefektivní využívání těchto kapacit.*

*2.4.6 Univerzita zpracuje komplexní návrh na využití, provozování a další rozvoj areálu v Ostravě-Zábřehu. Tento návrh bude zpracován spolu se záměrem na další využití budovy na ulici F. Šrámka a v souladu s rozpracovanými záměry vycházejícími ze*

*strategie rozvoje univerzity. Následně bude univerzita hledat možnosti na získání investičních prostředků pro realizaci tohoto záměru.*

- 2.4.7 *Zavedeme systém hodnocení a schvalování rozvojových investičních záměrů univerzity a jednotlivých fakult a ústavů a to i za situace, kdy část finančních prostředků pro rozvoj zůstane v rozhodovací kompetenci fakult. Za hlavní kritéria pro posuzování využití těchto prostředků budou považovány komplexní přínosy navrhovaných rozvojových projektů, vyhodnocované podle jednotně stanovených závazných kritérií.*
- 2.4.8 *Nadále budeme pokračovat v procesu optimalizace řízení univerzity stanovením vhodných proporcí mezi centralizovaným a decentralizovaným řízením. Centralizaci činností budeme zavádět pouze tam, kde je neefektivní provádět tyto činnosti na jednotlivých fakultách, případně tam, kde tyto činnosti musí být podřízeny jednotné metodice. Při zavádění této centralizace provedeme důsledné zhodnocení nutnosti tohoto postupu, aby nebyly narušeny aktivity a odpovědnost jednotlivých fakult a ústavů.*
- 2.4.9 *Budeme realizovat komplexní systém zvyšování řídicích dovedností vedoucích pracovníků, vytvoříme systém jejich hodnocení, který je bude motivovat a podporovat vzdělávání v různých oblastech potřebných pro kvalitní řízení jednotlivých útvarů univerzity.*
- 2.4.10 *Vytvoříme jednotný informační systém Ostravské univerzity na principu integrace veškerých informačních systémů, převedeme a budeme evidovat klíčové dokumenty v DMS (Document Management System).*
- 2.4.11 *Zkvalitníme knihovnické a informační služby cestou účelného filtrování informačních zdrojů pro snadnější orientaci uživatelů poskytováním cílených a komplexních on-line služeb a vzděláváním uživatelů k co největší samostatnosti ve využívání zdrojů.*
- 2.4.12 *Zavedeme obecný systém řízení kvality do vybraných hlavních procesů univerzity, vytvoříme a zavedeme dokumentované a systémové postupy pro klíčové procesy, které budou závazné pro všechny zaměstnance. V činnosti centrálních orgánů univerzity budeme důsledně aplikovat principy procesního a projektového řízení.*
- 2.4.13 *Univerzita provede analýzu současné struktury fakult s cílem zvýšit rozvojový potenciál OU.*
- 2.4.14 *Univerzita zpracuje koncept environmentálně šetrného provozu, který bude respektovat obecné zásady šetrného provozu a vytvoří podmínky pro jeho realizaci. Prostřednictvím senátu, studentské komory, odborů a dalších společenských a zájmových organizací bude propagovat principy šetrného provozu mezi studenty a pracovníky OU.*

## **Závěr**

Praktické naplňování cílů Dlouhodobého záměru Ostravské univerzity bude záviset jednak na míře praktického naplňování vládního prohlášení podpory vzdělávání a výzkumu, jednak na míře akceptace těchto cílů pracovníky univerzity a jejich ochotě tyto cíle naplňovat. Obecně

Ize formulovat cíle Dlouhodobého záměru jako trvalé vytváření podmínek akademického života, aby odpovídaly mezinárodním standardům, a přetvoření OU na konkurenceschopnou vzdělávací a vědeckou instituci v republikovém a evropském měřítku. K tomuto cíli je nutné směřovat všechny konkrétní kroky zejména při začleňování OU do rámce univerzit států EU.

Dlouhodobý záměr byl projednán Vědeckou radou Ostravské univerzity v Ostravě dne 3.10.2005

Dlouhodobý záměr byl schválen Akademickým senátem Ostravské univerzity v Ostravě dne 24.10. 2005

Předkládá: Doc. RNDr. Vladimír Baar, CSc.  
rektor Ostravské univerzity v Ostravě

V Ostravě 27.10.2005